

Van de voorzitter

De Algemene Ledenvergadering waarin ik als voorzitter van het HGB ben benoemd ligt inmiddels alweer een half jaar achter ons. Voor mij was de afgelopen periode er een van verkennen en ontdekken: verkennen van wat voor moois er allemaal binnen het HGB gebeurt, zoals de tentoonstellingen "Familieschatten" in Betje Wolf en "Wonen en werken in de Beemster" in Museum Westerhem, de prachtige "Nieuwe Schouwschuit", het onderzoek aan de begravingen bij de kerk in Middenbeemster en –een pareltje!- het schoonschrift van Cornelis Eenhuizen, schoolmeester in Westbeemster in de eerste helft van de 19^e eeuw. Van beide laatste zaken zult u in 2014 nog veel gaan horen!

Maar ook ontdekken: bijvoorbeeld hoe we als HGB de exploitatiekosten van onze musea ook op termijn gezond kunnen houden. De kosten kunnen nauwelijks lager (al onze medewerkers doen dit vrijwillig en met hart en ziel). Meer inkomsten dan? Hogere contributies en toegangsprijzen? Niet echt aantrekkelijk, want we willen de drempels voor leden en bezoekers laag houden. Meer bezoekers trekken? Maar hoe doe je dat? Daar komt het toerisme om de hoek kijken. Aanhaken bij initiatieven rond de Werelderfgoederen en Plattelandsvernieuwing? Dat kan meer bezoekers opleveren. Het HGB mag zeker geen VVV worden, maar heeft met haar kennis van de Beemster historie en haar twee musea ongetwijfeld veel moois bieden. 2014 belooft in elk geval een boeiend jaar te worden. Ik wens u alvast prettige feestdagen en een goede jaarwisseling!

Kees de Groot. ◀

Vrijwilligers HGB bezoeken Broek in Waterland

Op zaterdag 19 oktober jl. waren we met 55 vrijwilligers van het HGB te gast bij de vereniging Oud Broek in Waterland. We werden in drie groepen verdeeld en evenveel begeleiders van de vereniging leidden ons rond door het mooie dorp. De geschiedenis van Broek in Waterland werd tot leven gewekt.

De vele mooie oude houten huizen en de fraaie restauraties van de afgelopen jaren werden bekeken. We hoorden waar de huizen voor dienden en het was opvallend dat een groot deel van de huizen eigenlijk oude boerderijen zijn. De stenen voorgevels van de winkels waren vroeger ook van hout, maar in verband met de brandveiligheid moest dit steen worden. Mooie gevels vaak, maar toch een beetje misplaatst tussen al de mooie houten voorgevels.

Nu zijn de huizen in vele kleuren geschilderd, vroeger was dit overwegend Broeker grijs. De mooie kerk, in het midden van het dorp, werd bezocht en opvallend was de ruimte in deze kerk. Een bijzonder tegeltafelau verbeeldde het Bijbelse verhaal.

Mooi en bijzonder was het bezoek aan "Het beroemde huis". Een in alle eer en glorie gerestaureerd huis, voorzien van mooie muurschilderingen en een fraaie interieur. Het huis geeft een goed beeld van het vroegere rijke leven.

Niet alleen de huizen trekken de aandacht, ook de straten, straatjes, pleintjes, het mooie "meer" en de slootjes. Broek in Waterland is een bijzonder sfeervol dorp. De twee uur durende rondleiding vloog voorbij.

Tegen vijf uur vertrokken we richting Beemster waar we bij restaurant De Jonckheeren een perfect diner voorgeschoteld hebben gekregen. Ondertussen was het gezelschap uitgebreid naar 65 vrijwilligers. Om even na half negen verliet de laatste vrijwilliger het restaurant. Het HGB is trots op zijn vrijwilligers en op deze zaterdagmiddag en avond is iets terug gedaan voor het vele werk wat zij verzetten. ◀

Wil je meer weten over de Vereniging Oud Broek in Waterland, bezoek dan de website: www.oudbroek.nl

Weet u dit:

- We best nog wat vrijwilligers kunnen gebruiken bij de beide musea. Iets voor u?
- Dat we graag ons ledenbestand willen uitbreiden. Zijn uw burens al lid en heeft u al gezinslidmaatschap?
- Niet een ieder heeft de contributie over 2013 betaald. Kijk even na of u al betaald heeft en maak er direct een gezinslidmaatschap van.

Het laatste nieuws leest u op de website van het HGB: www.historischgenootschapbeemster.nl
Ook leest u hier alle achtergrondverhalen en vindt u alle informatie over de afdelingen.

Scan de QR code in op uw telefoon of tablet en u komt op de HGB website uit.

Graag de Actueel in kleur?
Geef dan uw mailadres door:
(met naam, adres en woonplaats)
Info@historischgenootschapbeemster.nl

Colofon:

De HGB Actueel is een uitgave van het **Historisch Genootschap Beemster**.

Redactie: Aafje de Jong, Harry Heijmans en Jan Jobsis.

Foto's: Margreet de Reus, archief HGB en Jan Jobsis.

Informatie: tel: 0299 683500 of via mail: info@historischgenootschapbeemster.nl

Email PR commissie en redactie HGB Actueel: prc.hgb@gmail.com

Postadres: HGB-PR commissie, postbus 73 1462 ZH Middenbeemster

Lidmaatschap HGB bedraagt vanaf 1 januari 2014:

één persoon €20,00, twee personen €30,00 en bedrijfslidmaatschap €50,00 per jaar.

Bankrekeningnummer: 84.35.90.181

Verhalen bij 'Familieschatten'.

Bij de tentoonstelling Familieschatten zijn er twee middagen georganiseerd voor de bruikleengevers om het verhaal bij hun familieschat te kunnen vertellen. De eerste bijeenkomst was in juni, de tweede op zondag 8 september. De opkomst was groot: 24 vertellers, 26 toehoorders. Gelukkig was het een prachtige zonnige dag en zo kon een groep ook plaatsnemen in de tuin.

Een groep nam op zolder plaats en werd er ook verteld in de tuinkamer.

Alle verhalen stonden al op schrift. Maar als het verhaal echt verteld wordt, komt er een dimensie bij. Er werd met veel belangstelling geluisterd.

En natuurlijk mochten er vragen gesteld worden en zo kwamen er soms waardevolle aanvullingen.

Een heel bijzondere middag! ◀

De najaarslezing

Met 39 bezoekers werd op donderdagavond 14 november jl. de HGB najaarslezing in het IJslclubgebouw goed bezocht. Ditmaal ging het over de historie van de graanmolen "De Nachtegaal". Voor de pauze was er een boeiende lezing over de opgraving en de werkwijze in en rond de oude plek van de molen. Behalve veel dierenskeletten werd er niet veel gevonden, ook niet over de molen zelf. Na de pauze kwam de geschiedenis van "De Nachtegaal" zelf aan bod. De molen staat nu op zijn vierde plek. Het was opmerkelijk dat vanaf 1669 "De Nachtegaal" zijn huidige vorm heeft. Voor die tijd was het een ander type molen. Leuk om te weten is dat achter op het erf van Henk Albersma (de schilder) de molen heeft gestaan. Een plaquette in de gevel herinnert hier nog aan. ◀

De beide sprekers krijgen een presentje

Filmmiddag

Zondagmiddag 13 oktober jl. was de hooiberging en hooizolder van museum Westerhem goed gevuld met HGB leden en belangstellenden. De tweede filmmiddag werd gegeven en bijna 70 personen hebben genoten van beelden van de nieuwe CONO kaasmakerij en de melkveestal van de familie Helder. Maar ook de oude filmbeelden riepen vele herinneringen op. De Rijksvoorlichtingsdienst filmpjes uit de jaren 50, over hoe een agrarisch gezin de huishouding moest voeren, waren hilarisch. ◀

Westerhem naar Aartswoud

Op 14 november bezocht de donderochtend werkploeg van museum Westerhem het Rundveemuseum in Aartswoud.

In dit nieuwe museum worden verschillende rassen rundvee gehouden.

Een levend museum, heel wat anders dan Westerhem. Omdat het museum pas begin 2013 geopend is viel er veel aan ervaringen uit te wisselen. Het was niet helemaal eenrichtingsverkeer. Ook de medewerkers van Westerhem hebben het e.e.a. geleerd, zeker op het gebied van presenteren van informatie.

Het Rundveemuseum is uw bezoek ook zeker waard. ◀

Adres: Schoolstraat 43, Aartswoud
Website: www.rundveemuseum.nl

Wilt u iets melden aan de redactie:
PR commissie, postbus 73,
1462 ZH Middenbeemster
of: prc.hgb@gmail.com

Univé middag

Het wordt bijna een traditie dat de leden van Univé jaarlijks de gelegenheid krijgen de Beemster te bezoeken en dan in het bijzonder museum Betje Wolff en Westerhem. Op zaterdag 7 september jl. bezochten 79 Univé-ers de Beemster. Het was een mooie en leerzame middag.

De leden kregen uitleg over de hoogstam fruitboomcollectie in Westerhem en konden de bijzondere soorten ook proeven. Er was een rondwandeling door de Middenbeemster en een uitleg over brongas. Daarnaast kon een ieder de beide musea bezoeken. Als tegenprestatie kregen de beide musea een geldbedrag te besteden aan audiovisuele middelen. De beide musea zijn hier Univé heel erkentelijk voor. ◀

De agenda

- 19 december 2013: voor museum-medewerkers een leerachtend in Volendam. Alleen op uitnodiging.
- 19 januari 2014: Filmmiddag in het Agrarisch Museum Westerhem
- 27 februari 2014: 2e winterlezing in het IJslclubgebouw
- 26 maart 2014: Algemene Ledenvergadering
- 1 mei 2014: opening museum seizoen voor museum Betje Wolff en Agrarisch Museum Westerhem

Nadere gegevens volgen.

Schrijf deze data alvast op in uw (nieuwe) agenda.

Ken de boerderijen en buitenplaatsen in de Beemster

Even wat aandacht voor twee websites over de geschiedenis van de Beemster: www.beemsterbuitenplaatsen.nl en www.beemsterboerderijen.nl. Beide zijn het resultaat van historisch onderzoek dat werd verricht door Katja Bossaers. Op basis van bronnen als transportregisters, kadastrale leggers, belastingregisters, notarieel archief, dtb-boeken, burgerlijke stand en bevolkingsregister, de gedigitaliseerde kranten van het Waterlands Archief, literatuur en internet zijn de achtereenvolgende eigenaren en waar mogelijk ook de bewoners beschreven. Voor een toelichting op de werkwijze zie de Verantwoording op beide websites. Nadat Katja Bossaers enkele artikelen over buitenplaatsen in de Beemster had gepubliceerd, werd zij door de gemeente gevraagd een overzicht van alle buitenplaatsen te maken.

Het was lastig om daarbij een duidelijk onderscheid maken tussen echte landhuizen als Vredenburg en boerderijen met een heerschapskamer waar de eigenaar in de zomermaanden vertoefde (bijv. De Eenhoorn). Bovendien zijn er vrijwel geen afbeeldingen bewaard gebleven en zijn de meeste buitenplaatsen al in de tweede helft van de 18^e eeuw verdwenen. Na uitgebreid bronnenonderzoek zijn 48 buitens beschreven op de website die in mei 2012, het Jaar van de Buitenplaatsen, online kwam.

Enkele maanden later is Katja Bossaers begonnen aan een soortgelijk onderzoek naar de stolpboerderijen. Omdat dit er ruim 300 zijn, heeft dit project het karakter van "werk in uitvoering". In maart 2013, het Jaar van de Boerderij, ging de website in de lucht met 10 boerderijbeschrijvingen, inmiddels zijn het er 27.

De volgorde is willekeurig, hoewel soms op verzoek een boerderij wordt onderzocht.

Katja Bossaers studeerde geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam en promoveerde op de bestuurders van de Noord-Hollandse steden in de 18^e eeuw. Van 1991-2004 was zij werkzaam als consulent geschiedenis van de provincie Noord-Holland. Sinds zij ruim 21 jaar geleden in Westbeemster kwam wonen, heeft de geschiedenis van de Beemster haar belangstelling. Voor haar publicaties en andere bijdragen aan de historie van de Beemster kreeg zij in 2012 de Erepensing van de gemeente Beemster en in 2013 de Complimentprijs van het HGB. ◀

Nieuws vanuit museum Betje Wolff

In oktober waren alle Familieschatten terug bij de eigenaar en de vitrines boven op zolder stonden leeg. Een goed moment om eens te bekijken wat we in het depot hebben en wat geschikt zou zijn voor een kleine tentoonstelling in de wintermaanden. Het blijkt dat we een mooie collectie hoeden en petten hebben. Dit deed ons onmiddellijk denken aan het liedje: Hoeden en petten en damescorsetten.... Maar wat is de oorsprong van dit liedje? Naspeuringen op internet leverde ons op dat deze reclameslogan afkomstig was van de heer Sinkel. Hij is in 1837 een stofzaak begonnen in Amsterdam, door een latere uitbreiding ontstond het eerste warehouse. Daarna kwam er een winkel in Utrecht: Winkel van Sinkel.

Tegenwoordig is dit een term voor een winkel waar van alles te koop is. In de vitrines op zolder ziet u o.a. kalotjes, boerenhoedjes, een strohoed, een Assendelver hoed en een harselap. We vonden dit jaar ook een goed moment om iets te laten zien van onze collectie herdenkingsdoeken.

Deze doeken zijn gemaakt ter gelegenheid van regeringsjubilea. Museum Betje Wolff heeft er 11 in bezit. De oudste doek is gemaakt ter gelegenheid van 50 jaar Koninkrijk: 1813-1863. Deze kleine tentoonstelling loopt van 1 december tot 1 maart. Misschien een goed idee om het museum weer even te bezoeken? ◀